

Naam: I. Agterbosch
Datum: 12 maart 2024
Eenheid/Programma: Programma Sociaal en Vitaal

Collegevoorstel

Onderwerp	TEJO-huis Almelo
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 19 maart 2024
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Stichting Therapeuten voor jongeren (TEJO) start in navolging van Breda, Deurne en Goes (en diverse locaties in België) een inloopvoorziening in Almelo, het zogeheten TEJO-huis. Een locatie waar (hoogopgeleide) vrijwilligers jongeren met mentale vragen en problemen op weg helpen. Het college heeft besloten het TEJO-huis Almelo (verder: TEJO-Almelo) voor het opstarten van deze voorziening een subsidie te verstrekken.

Voorgesteld besluit

1. Aan Stichting Therapeuten voor jongeren (TEJO) voor 2024 een subsidie te verlenen ter hoogte van € 94.000.
2. De subsidie te dekken uit het taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie.

Inleiding

Uit onderzoek (2023) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat 35% van de jongeren mentale klachten heeft en 17% geeft aan eens of vaker aan zelfdoding te hebben gedacht. Van de jongeren voelde 49% zich enigszins, tot sterk eenzaam. Deze aantallen zijn de afgelopen jaren zorgelijk gestegen. Deze stijging moet gestopt worden. Allereerst voor de jongeren zelf, maar ook de kosten voor jeugdzorg moet beperkt worden. Dit kan onder meer door het versterken van een ecosysteem mentale gezondheid in Almelo. Niet alleen voor volwassenen (Gemeente Almelo) maar ook voor jongeren.

TEJO-Almelo kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. TEJO-Almelo is een (burger)initiatief dat de ambitie heeft om de mentale gezondheid van jongeren te verbeteren door het aanbieden van preventieve laagdrempelige hulp. Het concept TEJO is een landelijk concept dat in België is ontstaan. Het eerste TEJO-huis is daar in 2010 geopend. In 2022 waren er 19 TEJO-huizen in België. In 2018 opende het eerste TEJO-huis in Nederland in Goes en inmiddels hebben Deurne en Breda ook een TEJO-huis.

TEJO staat voor Therapeuten voor Jongeren. Jongeren tussen de 10 en de 20 jaar kunnen in dit (fysieke) huis met of zonder afspraak binnenlopen. Er wordt anoniem, gratis en laagdrempelige hulp geboden door (hoogopgeleide) vrijwilligers. Hierdoor kunnen jongeren in een vroeg stadium geholpen worden met mentale problemen.

Hierdoor wordt escalatie van problematiek voorkomen en daarmee ook de noodzaak om een maatwerkvoorziening in te zetten. Jongeren kunnen naast inlopen, ook telefonisch contact opnemen en chatten.

Vrijwillig werkende professionals

De hulpvragen worden beantwoord door vrijwillig werkende professionals zoals orthopedagogen en psychologen, zonder dat verwijzing of toestemming van ouders nodig is. Naast de vrijwilligers is er 1 betaalde kracht, de coördinator. Er wordt gewerkt met begrippen als normalisering, oplossingsgericht werken en de dialoogmethodiek.

Kwaliteit vrijwilligers

De kwaliteit van de vrijwilligers en de beroepskracht is voor TEJO-Almelo erg belangrijk. Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en zullen regelmatig verplichte scholing en intervisie volgen.

Beoogd effect

Het TEJO-huis biedt jongeren aandacht voor de problemen én de mogelijkheden, vanuit de overtuiging dat dit een essentiële rol speelt in het bewaren, herstellen en versterken van de mentale gezondheid van jongeren. Hoe eerder jongeren kunnen praten over problemen, zorgen en (levens) - vragen, hoe groter de kans is dat hun problemen niet escaleren. Onderzoek in binnen- en buitenland laat zien dat preventieve ondersteuning effectief is, de kwaliteit van leven van jongeren vergroot en daardoor belangrijke maatschappelijke baten kan opleveren.

Argumenten voor

1.1 Het (burgerinitiatief) TEJO-Almelo sluit goed aan bij de uitgangspunten van het Programma Sociaal en Vitaal

De toenemende mentale problemen onder inwoners, en jongeren in het bijzonder, is een zorg die zowel landelijk als lokaal leeft. Vanuit deze zorg is het binnen het programma Sociaal en Vitaal als (strategisch) doel gesteld: *“In 2026 hebben we een beter werkend ecosysteem waardoor onze kwetsbare inwoners zich beter redden met minder hulp van de overheid en mentaal weerbaarder en veerkrachtiger zijn.”*

Binnen het Programma Zorg en Veiligheid is het volgende doel gesteld: *“We willen, via jongerenwerk, jeugdigen op een laagdrempelige manier bereiken en tijdig met ze in gesprek gaan om te voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren.”*

Via TEJO-Almelo werken we aan het bereiken van die doelen. De adviesraad Sociaal Domein heeft overigens in meerdere adviezen ook aangedrongen op meer aandacht voor mentale problemen onder jongeren

1.2 Het TEJO-huis is een algemene voorziening die algemeen toegankelijk is

Het TEJO-huis is in een aantal gevallen een goed alternatief voor de inzet van maatwerkvoorzieningen en door de inlooplooppuntfunctie kunnen jongeren direct geholpen worden. Als de hulp die TEJO biedt niet toereikend is en een doorverwijzing naar een maatwerkvoorziening nodig is, kunnen de vrijwilligers van TEJO een ‘vinger aan de pols’ functie onderhouden. Hierdoor kan opnieuw escalatie van problematiek voorkomen worden.

1.3 We starten eerst als 2-jarige pilot

Door vanuit het programma Sociaal en Vitaal voor 2 jaar (2024-2025) subsidie te verstrekken aan het burgerinitiatief kunnen we onderzoeken of het initiatief voldoende resultaat oplevert om een bijdrage te leveren aan het ecosysteem mentale gezondheid voor jongeren in Almelo.

1.4 Naar verwachting zal TEJO-Almelo meer en andere jongeren bereiken dan het huidige aanbod

Het aanbod dat TEJO-Almelo gaat bieden, is aanvullend op het bestaande aanbod. Naast de hulp in de inloopvoorziening gaan TEJO ook hulp verlenen via chat en mail. De hulpverlening kan anoniem. Doordat jongeren vroegtijdig bereikt worden, zal de vraag naar jeugdzorg afnemen. TEJO-Almelo werkt preventief en voorkomt toeloop naar andere (duurdere) voorzieningen. Met TEJO-Almelo is

afgesproken dat ze met hen monitoren om deze effecten in beeld proberen te brengen.

1.5 Door het perspectief van jongeren te betrekken sluit de voorziening goed aan op de doelgroep
TEJO-Almelo heeft een jongerenraad die hen in al hun beleid en activiteiten adviseert. Hierdoor zullen de werkwijze en het aanbod naar verwachting goed aansluiten bij de doelgroep. Jongeren van deze jongerenraad, die overigens grotendeels een sociale achtergrond hebben (studie), zullen jongeren op andere plekken gaan bezoeken en bekendheid geven aan het aanbod van het TEJO-huis. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld scholen maar wellicht ook buurtcentra of andere organisaties waar jongeren te vinden zijn.

1.6 TEJO-Almelo gaat uit van een groot bereik

TEJO-Almelo verwacht in het voorjaar haar deuren te openen. In de tweede helft van 2024 en in het jaar 2025 verwachten ze minstens 130 jongeren te ondersteunen; 65 jongeren fysiek in het TEJO-huis en 65 jongeren via chat en videobellen. Daarnaast zullen er informatiebijeenkomsten en gastlessen over mentale gezondheid op scholen worden gegeven en zal TEJO-Almelo jongeren in groepen ontvangen in het huis, waarvoor speciale lessen en groepsgesprekken zijn gepland onder leiding van TEJO-professionals. Op deze manier verwachten ze nog eens 500 jongeren te bereiken.

Kanttekeningen

1.1 Het concept TEJO is nog niet evidence based

Het concept TEJO-huis is nog geen bewezen effectieve interventie, omdat dit nog niet is onderzocht. De methoden die ze binnen het TEJO concept gebruiken, zijn wel bewezen effectief. Er wordt gewerkt met begrippen als normaliseren, oplossingsgericht werken en de dialoogmethodiek. In België is er sinds 2010 ervaring met deze werkwijze en stellen ze dat in 91% van de gevallen, jongeren binnen 5 tot 10 gesprekken geholpen worden en geen verdere hulpverlening nodig hebben.

Het is belangrijk om de effectiviteit van TEJO-huizen te monitoren en te evalueren om te zorgen dat de investering daadwerkelijk positieve resultaten oplevert voor de jongeren en de gemeenschap. TEJO-Nederland doet hier door middel van een impactmeting (met Deloitte) onderzoek naar om de waarde concreet te kunnen aantonen.

Kosten, opbrengsten en dekking

Voor 2024 wordt door TEJO-Almelo een ondersteuning gevraagd voor een deel van de opstartkosten (€ 27.000) en de exploitatiekosten (€ 67.000), samen een bedrag van € 94.000. Voor het jaar 2025 wordt een bijdrage in de exploitatie gevraagd van € 67.000. Dit wordt voor volgend jaar separaat aangevraagd (en beschikt). De subsidieverlening wordt verantwoord op taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie vanuit de stelpost Sociaal en Vitaal. Deze bijdragen zijn in lijn met de gemeentelijke ondersteuning die andere TEJO-huizen in Nederland ontvangen.

Als de subsidie toegekend is, zal er ook een bijdrage van het Oranje Fonds gevraagd worden. Deze verstrekken alleen een bijdrage als er sprake is van cofinanciering door de gemeente. Als de financiering door hen toegekend wordt, zal de subsidie daardoor lager vastgesteld worden.

Uitvoering

De subsidie wordt versterkt conform de regels van de Algemene subsidieverordening 2013.

Bijlagen

- Subsidiebeschikking en overeenkomst UIT- 24114099

Procesinformatie

Intern overleg

Het voorstel is afgestemd met diverse betrokken beleidscollega's en uitvoerders.

Afstemming met portefeuillehouder

Er heeft afstemming plaats gevonden met de portefeuillehouder

Directie-advies

n.v.t.

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier